

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmeisteren for Svalbard

Kopi til:
Vestnes kommune
Rådhuset
6390 VESTNES

Dato: 19.04.2022
Vår ref: 21/06575-5
Deres ref: Erik Stabell Ludvigsen

Fråsegn til oppstart av planarbeid og høyring av planprogram for reguleringsplan for Furnes masseuttak i Vestnes kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmeisteren for Svalbard (DMF) viser til ovannemnde sak, datert 16. mars 2022.

DMF er statens sentrale fagmyndigheit ved forvaltning og utnytting av mineralske ressursar, og skal bidra til størst mogleg samla verdiskaping basert på ein forsvarleg og berekraftig utvinning og foredling av mineral. Vi forvaltar lov om erverv og utvinning av mineralske ressursar (minerallova), og har eit særleg ansvar for at mineralressursar blir teke omsyn til i saker etter plan- og bygningslova.

Sentrale mål i mineralforvaltninga er å sikre tilgangen til mineralressursane i framtida og å hindre at viktige førekomstar blir bandlagt av arealbruk som utelukkar framtidig utnytting.

Om saka

Sidan 1995 har det vært gjort uttak av byggeråstoff i området ved Furnes ferjekai etter tillating av Vestnes bygningsråd. Varsel om oppstart av planarbeidet og høyring av planprogrammet ble gjennomført i 2007. Etter stopp i planarbeidet ble det tatt opp igjen i 2019, med grunnlag i det vedtekne planprogrammet. For å sikre at saken er godt opplyst er det opphavlege planarbeidet stansa og det er varsla oppstart av nytt planarbeid.

Området er avsett til råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Planen er vurdert til å ha vesentlege verknader på miljø og samfunn, og utløyser difor krav om konsekvensutgreiing.

Fråsegn frå DMF

Uttak av mineralressursar utgjer i mange tilhøve omfattande inngrep. Regulering bidreg til å sikre openheit, føreseielegheit og medverknad for alle interesser og myndigheiter, der det blir lagt vekt på langsiktige løysningar, og utgreiing av konsekvensar for miljø og samfunn i tråd med formålsføresegna § 1-1 i plan- og bygningslova. Gjennom reguleringa blir det lagt føreseielege rammer for den framtidige råstoffutvinninga. Vår generelle tilråding er difor at denne type tiltak bør ha reguleringsplan og området som det skal tas ut masser frå blir regulert til arealføremålet råstoffutvinning.

Ein mineralressurs er ein ikkje-fornybar naturressurs som berre kan takast ut der den finst naturleg. Det er viktig at ressursane blir utnytta så optimalt som mogleg, det vil si både i volum og kvalitet.

Innanfor planområdet er pukkførekomst Furnes¹, registrert i Noregs geologiske undersøking (NGU) sin ressursdatabase. Førekomsten sin betyding som byggeråstoff er ikkje vurdert.

Ressurskartet viser at førekomstområde er større enn det foreslegne planområdet. Drift av uttaket bør difor skje på ein slik måte at framtidig utviding av masseuttaket ikkje blir avgrensa.

Beskriving av ressursane

Plandokumenta må innehalde ei beskriving av ressursane som skal utvinnast og ein vurdering av om ressursane er egna til det føremålet dei planleggast brukt til. Samtidig bør det sannsynleggjerast at det finst et ressursgrunnlag i området og eit estimert totalt volum, saman med antatt årleg uttak for å estimere levetid. Ei sannsynleggjering vil innebere ei vurdering av eventuelle kvalitetsvariasjonar, bruksområde og marknad på kort og lang sikt.

DMF forventar at det gjerast greie for dei geologiske strukturane i området som vil ha betyding for utforminga av uttaksområdet og rammar som reguleringsplanen skal ta vare på. Dette kan omfatte oppsprekkingsgrad, sprekkane sitt strøk/fall og diskontinuitetar (sprekkesonar) i bergarten med tanke på korleis reguleringsplanen skal legge til rette for eit forsvarleg og føremålstenleg uttak av ressursane i førekomsten.

Generelt om forholdet mellom minerallova og plan- og bygningslova

Drift, sikring og avslutning av masseuttak blir regulert av minerallova med forskrifter og gjennom eventuelle vilkår sett av DMF. Driftsplan for masseuttaket skal godkjennast av DMF i samband med tildeling av driftskonsesjon. Driftsplanen skal som eit minimum oppfylle krava som følgjer av DMF sin rettleiing for driftsplan, revidert mars 2021. Sjå vår «*Driftsplanveileder – fast fjell*» for meir informasjon: <https://www.dirmin.no/driftsplanveileder>

Tiltakshavar skal i tillegg retta seg etter andre krav, føresegn og retningsliner gitt i medhald av anna lovverk, medrekna føresegner i reguleringsplanen.

Arealavklaringa for masseuttaket blir fastsett i reguleringsplanen, og gjennom reguleringsføresegna kan det blant anna settast ytre grenser for uttaket, tidsavgrensing og etterbruk. Føremålet med reguleringsføresegna bør gå klart fram i planskilddinga.

Reguleringsføresegner bør ikkje bli gjeve på ein slik måte at dei bind opp drifta og avslutninga av masseuttaket. Reguleringsføresegner må gjennom ein ny behandling ved behov for endring, eventuelt at tiltakshavar søker om dispensasjon frå føresegn

¹ Furnes: https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visPukkOmr.php?objid=200232

som er i konflikt med driftsplanen. Eit masseuttak har ofte eit livsløp som går over fleire tiår. Ein driftsplan er eit dynamisk verktøy for tiltakshavar, og skal kunne endrast i takt med laupande bergfaglige vurderingar og andre driftsrelaterte forhold. Vesentlege endringar av driftsplanen skal godkjennast av DMF.

Konsesjonsplikt etter minerallova

Samla uttak på meir enn 10 000 m³ masse, samt eitkvart uttak av naturstein krev konsesjon før drift kan starte, jf. minerallova § 43. Søknad skal sendast til DMF, og aktuelle partar og lokale myndigheiter vil bli høyrde før konsesjon eventuelt blir gjeve.

DMF har motteke konsesjonssøknad for uttaket, men behandlingsprosessen har blitt stoppa i påvente av at arbeidet med ny reguleringsplan har kome så langt at forhold omkring kulturminne og naturmangfald er avklart.

DMF rår til at forholdet til minerallova blir teke inn i reguleringsføresegna, på følgjande eller liknande måte: «Drift skal skje i samsvar med føresegner i minerallova med gjeldande forskrifter, samt i vilkår i løyve etter lova. Direktoratet for mineralforvaltning er myndigheit etter lova.»

Sikring og skjerming

Masseuttak med bratte skrentar kan utgjere ein fare for omgjevnadene. Den som driv masseuttak som blir omfatta av minerallova er ansvarleg for å sikre uttaksområdet. Det er difor viktig at det i reguleringsplanen blir sett av tilstrekkeleg areal for sikringstiltak, og for tilsyn og vedlikehald av desse.

Dersom det er naudsynt må det leggjast opp til skjerming av sjølve uttaksområdet. Ein bør unngå innsyn frå bustader og ferdselsårer der dette er mogleg. Ein vegetasjonsskjerm kan bidra til å redusere påverknad frå støy og støv, og i tillegg ha ein estetisk funksjon.

Vi rår til at skjermingstiltak ikkje blir lagt oppå, men ved sidan av uttaksområdet, da det ikkje skal skje uttak i områder som er sett av til skjermingstiltak.

Etterbruk

DMF rår at etterbruk av uttaksområdet blir regulert gjennom føresegn til arealføremålet råstoffutvinning på følgjande, eller tilsvarande måte: «*Etter avslutta uttak og opprydding skal, skal arealet settast i stand til arealbruken (skogbruk). Arealføremålet skal ved avslutta istandsettingsarbeid endrast frå råstoffutvinning til (LNFR – skogbruk).*»

Det er viktig at kommunen vurderer korleis området skal utformast etter drift og kva føremål området skal tilbakeførast til. Korleis avsluttinga av uttaket skal gå for seg og kva slags arealføremål som uttaket skal settast i stand til gir god kopling til DMF sin handsaming av søknad om driftskonsesjon.

Sjå også vår rettleiing «*Krav og hensyn til fysiske omgivelser ved forvaltning og bruk av mineralressurser*»: <https://dirmin.no/regelverk/veiledere>

For nærmare informasjon om minerallova med tilhøyrande forskrifter, sjå heimesida vår på www.dirmin.no. Her finn du og vår digitale kartløyving, som er eit nyttig

verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettar m.m., supplert med relevante kartdata frå andre etatar.

Med helsing

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleiar

Henning Sigstad
rådgjevar

Dokumentet er elektronisk signert og har difor ikkje handskrivne signaturar.
Sakshandsamar: Henning Sigstad

Mottakarar:

Consilium AS	v/ Erik Ludvigsen, Eindrides veg 34	7227 GIMSE
--------------	--	------------

Kopi til:

Vestnes kommune	Rådhuset	6390 VESTNES
Tomra Maskin AS	Langstein	6393 TOMREFJORD